

O pripremama za Strasbourg i inspirativnom iskustvu jednodnevnih europarlamentaraca

POBJEDNIČKIM VIDEORADOM DO EUROPSKOG PARLAMENTA

Na natječaj što ga potkraj rujna 2014. godine objavljuje Ured za informiranje Europskog parlamenta, i to kao službeno prednatjecanje za sudjelovanje u programu Euroscola: simulacija rada europskih zastupnika u EU-parlamentu u Strasbourgu, mogao se prema propozicijama prijaviti (pojedinačno ili kao školska grupa) svaki hrvatski srednjoškolac u dobi od 16 do 18 godina. Autorski rad na temu „Moje ideje za bolju Europu“ mogao se realizirati u formi umjetničkog plakata i/ili videorada.

PRIPREME ZA EUROPSKI PARLAMENT (započete znatno ranije nego što su osvijestene)

Kako smo za natječaj saznali relativno kasno, odlučili smo se „brzinski“ ogledati u video formi nepretencioznog stila: svoje ideje za bolju Europu iznijeli smo na „reperski“ način pred varaždinskom Gradskom vijećnicom i na ulicama gradske jezgre, unijevši nakratko živost među subotnje šetače i domaćice koje su se tog prijepodneva vraćale s „placa“. Sa snimljenim materijalom sjedamo u Kazališni kafić. Padaju skeptični i crnohumorni komentari s obzirom na količinu i kvalitetu snimljenog, ali „kaj je, tu je“ jer od dana D (slanje rada!) dijeli nas jedva sedamdesetak sati. Nakon podosta konstruktivnih „za“ i „protiv“, utvrđujemo redoslijed odabranim kadrovima (dijelovima ili djelićima istih), predlažući istovremeno i moguće načine montaže. Potom se žurno, uz glasne uzdahe onih „sretnika“ koji još ni ne slute koji je posao pred njima (montaža do dugo u noć), razilazimo u nakani da spasimo ono malo što nam je od vikenda preostalo.

10. listopada 2014. Trenutak službene objave rezultata: na natječaj „Moje ideje za bolju Europu“ pristigao je 101 autorski rad, a „Humanošću prema sreći“ Gospodarske škole Varaždin proglašen je najboljim u formi videoradova! Drugoplasirani smo: najuspješnijim od svih pristiglih radova proglašen je umjetnički plakat Gornjogradske gimnazije Zagreb dok je treće mjesto pripalo autorima videorada Srednje škole Đakovo.

Slijedi i službeno priopćenje: nakon uspješnog prednatjecanja, pozvani smo sudjelovati u programu „Euroscola“ Europskog parlamenta: simulacija rada europskih zastupnika u EU-parlamentu u Strasbourgu, i to u drugom tjednu prosinca. Mi?! Strasbourg?! Yes!!! Ma, tko će dočekati taj trenutak? Još osam tjedana, preciznije 62 dana.

Započinju prve pripreme: određujemo tko će, uz nas 12-ero sudionika nagrađenog rada (3.d: turistička gimnazija i 4.h: hotelijersko-turistički tehničari) popuniti dopuštenu „kvotu“ od 24 sretnika koji će, zajedno s našim mentoricama, otputovati u Strasbourg. Djevojke (i ne samo one, priznajem pošteno!) planiraju do u sitnice što će ponijeti sa sobom, što sve moraju nabaviti, kako ćemo... Vrijeme euforije nije dugo trajalo.

Ohladio nas je popis područja i tema o kojima ćemo, raspoređeni u skupine, raspravljati. Ured za informiranje šalje ih na moj e-mail, jer sam kontakt osoba zadužena za sve poslove. Prikupljamo podatke/argumene koji se tiču zadanih područja i tema o kojima će se debatirati u skupinama: okoliš i obnovljiva energija (skupina *trapez*); sloboda informiranja i građanska kultura (*strelica*); borba protiv rasipanja hrane (*trokut*); budućnost

Europe (*romb*); migracije i integracija (*krug*) i zapošljavanje mladih (*kvadrat*). Brusimo svoj engleski, proučavamo snimke rasprava na internetu, raspravljamo, „drilamo“ (pod budnim okom mentorica: „možete vi još bolje“) svoj javni nastup. Prošlogodišnja subotnja prijepodneva na dodatnoj nastavi (Kultura govorenja) pokazuju se „isplativom“ investicijom. Vremena je sve manje, a i polugodišnje provjere (ne)znanja dahću nam za vratom...

DAN PRVI (10.12.2014.): GUTEN TAG DEUTSCHLAND

(01:00) Trenutak polaska prema Strasbourgu, ususret „Euroscoli“ i prilici da bar na jedan dan podijelimo s mladima iz 18 europskih zemalja svoje stavove, stremljenja, zabrinutost i nadu s obzirom na današnjicu, ali i zajedničku budućnost. Prvih par sati u busu protječe poprilično živahno. Vodič nas upoznaje s planom putovanja, naše mentorice obilaze svakog od nas, svaki red autobusa sluša svoju glazbu, a osmijeh se ne skida s naših lica. Prvu ranojutarnju kavu ispijamo na austrijsko-njemačkoj granici, na par „celzijevaca“ ispod ništice. Mora da je nešto posebno u toj austrijskoj kavi, uspavala je bus od vodiča do zadnjeg, najglasnijeg reda autobusa. Budimo se na njemačkoj autocesti sa tri trake prema Münchenu. Na oduševljenje nas momaka i pokoje djevojke, vodič pristaje na kratak predah od vožnje pored Allianz Arene, stadiona nogometnog kluba Bayern München. Nakon obilnog i zaista ukusnog doručka u autobusu (hvala za klopu i Školi i suučenicima kuharima) stižemo u Ulm, grad u njemačkoj saveznoj pokrajini Baden – Württemberg. Ovdje živi i radi toliko Hrvata koliko bi ih stalo u dva grada veličine Varaždina. Hoće li naša generacija uspjeti tu išta promijeniti? Obilazimo Fischerviertel s autentičnim i zaštićenim „Fachwerkhäuser“, prisjećamo se jednog od najpoznatijih stanovnika ovog grada, Alberta Einsteina i čudimo se činjenici kako mu rodna kuća nije obnovljena nakon devastacija u Drugom svjetskom ratu. Još sat-dva uživanja u lijepom božićnom sajmu, ispijanju kave i kupnji sitnice za uspomenu pa opet u bus. Ostatak poslijepodneva provodimo u vožnji prema našem zadnjem njemačkom odredištu, gradu Kehlu, gdje se nalazi hostel u kojem ćemo tijekom boravka noćiti, Naime, smještaj s druge, francuske strane Reine mnogo je skuplji. Omladinski hostel lijepo uređenih soba i opuštajućeg ugođaja, čini se upravo po našoj mjeri. Naporan dan zaključen je večerom i kratkim druženjem. Liježemo rano svjesni da se valja dobro naspavati i psihički pripremiti za sutra i sve što nam ono sa sobom donosi.

DAN DRUGI (Kehl/Strasbourg): EU PARLAMENTARCI (politička moć izaziva osjećaj ugode)

(7:30) „Ah, kak’ ste zgodni...ma tko bi rekao“, komentiraju obje mentorice za doručkom naš dress code. Mjerkamo jedni druge i smješamo se. Znamo da odijelo ne čini čovjeka, ali nam daje poželjnu notu sigurnosti i ozbiljnosti, primjereno ovom danu.

(8:00) Prvi pogled na Strasbourg iz autobusa kišan je i siv, ali unatoč tome lijep. Nemamo vremena diviti mu se jer žurimo pokraj zgrade Europskog savjeta i Suda za ljudska prava prema Parlamentu. Ne možemo pogriješiti, jer skupine mladih ljudi izlaze iz autobusa hitajući prema visokoj staklenoj građevini ovalna oblika. Eto, na cilju smo.

(9:00) Na ulazu sigurnosna provjera poput one u zračnoj luci, pa zajednička fotka u holu ispred božićne jelke. Šarmantna Margaret, zadužena za nas tijekom cijelog dana,

pozdravlja nas na savršenom britanskom engleskom, dajući nam osnovne upute, a potom nas vodi do prostorije za doručak. Ponuđeni smo toplim napitcima i raznim vrstama peciva. Osobno, nisam od prevelikog apetita. Napet sam. Motrim oko sebe. I drugi su uzbuđeni zbog upravo započete jednodnevne transformacije iz srednjoškolaca u europarlamentarce. Evo nas, konačno ulazimo u dvoranu za plenarne sjednice. Prizor od kojega zastaje dah. Velebna dvorana u kojoj jednom mjesečno zasjeda 766 zastupnika iz 28 zemalja članica EU ispunjena je mladim ljudima pozvanim da raspravljaju o svojim problemima, ali i da ponude moguća rješenja vezana za suživot u EU te boljitak svih u njoj. **(10:00)** Zauzimam mjesto 358, stavljam slušalice za simultano prevođenje. Moguće je birati između engleskog, njemačkog i francuskog. Nakon pozdravnih riječi troje voditelja sjednice i njihova predstavljanja rada i funkcije europskog parlamenta, na redu je pojedinačno (dvominutno) predstavljanje škola. Naša predstavница Simona drži uvjerljiv i profesionalan govor o Školi i našem Varaždinu. Znam da na nju ovog trenutka nismo ponosni samo mi, već i svi u Školi koji prate prijenos Sjednice putem webstreama. Slijedi (za mene) najuzbudljiviji dio sjednice: postavljanje pitanja o svemu što nas zanima o EU. Možemo govoriti na njemačkom, engleskom ili francuskom. Prevoditelji rade punom parom, a dužnosnici Parlamenta pokušavaju što bolje mogu odgovoriti na mnogobrojna pitanja. Nakon mog upornog (polusatnog) držanja ruke u zraku, voditelj sjednice upućuje značajan pogled u mom smjeru. Konačno ipak ja? Na moju žalost, za riječ se umjesto mene izborio razredni friend Antonio, pitajući kako Unija namjerava pomoći Hrvatskoj u zapošljavanju mladih. Ohrabrujuće je čuti informacije o novom paketu mjera za zapošljavanje mladih. Tko zna, možda se nešto ipak pokrene... **(12:45)** Dobrodošla stanka za ručak. Mesne okruglice u umaku od rajčice. Za desertom slijede zadnje konzultacije za rad u skupinama. Hoćemo li se moći uskladiti s grupom od stotinu vršnjaka koji su se, jednako kao i mi, pripremali za poslijepodnevnu debatu. Nakon ručka slijedi prvi dio kviza „Eurogame“. Sudionici razvrstani u skupine sastavljene od četiri osobe različitih nacionalnosti dobivaju na papiru dvadesetak pitanja zajedno s ponuđenim odgovorima od kojih odabiru točan, no svako je pitanje (s odgovorima) na jednom od 14 europskih jezika! Prijevođe, točnije pomoć dopušteno je tražiti po cijeloj dvorani. Nakon što su odgovori predani, krećemo na (za nas najvažniji dio dana) raspravu o zadanim temama, gdje ćemo pokazati i znanje ali i sposobnost prezentiranja svojih stavova. **(14:00)** „Motiviran“ neuspjehom zbog propuštene prilike da se na sjednici čuje i moj glas, bez razmišljanja se kandidiram, začudo uspješno, za izvršnog predsjednika skupine od stotine europskih srednjoškolaca. Nakon rada u šest manjih grupa, zajedničko pretresamo argumente, a potom nudimo rješenja vezana za problem zagađenja okoliša i obnovljive energije. Uspijevamo se izboriti za usvajanje većine predloženog. A naše djevojke iz skupine *trokut* nude tako dobre argumente da ih cijela skupina prihvaća i iznosi pred „zastupnike“. Da su argumenti bili dobri, svjedoči i rezultat glasanja. Izvješće je prihvaćeno s najviše glasova „za“ i najmanje „protiv“.

(17:00) Šećer na kraju! Naše Asja i Gabrijela, na oduševljenje sviju nas ulaze u finalne timove kviza „Eurogame“! Izvrsno su se snašle snašle na svih 14 jezika. Oduševljen ulogom navijača, dajem sve od sebe. Bodrim ih glasno, radujući se poput djeteta. Napetost popušta. **(17:55)** Uz Odu radosti i vijorenje 19 zastava, završava naš dan diplomata. Ispunjeni smo

zadovoljstvom – komunikacija je bila uspješna (ističu:engleski nam je dobar!) i uvjerali smo se da naše ideje za bolju Europu nisu puno drugačije od ideja šestotinjak naših vršnjaka iz drugih europskih zemalja kojima smo na rastanku podijelili turističke prospekte Varaždina, pozivajući ih da nas posjete i uvjere se kako Varaždin može stati uz bok mnogim europskim gradovima. Vraćamo se u Kehl. Večernja šetnja, komentari, bujica riječi i mnogo smijeha. Uspješnom danu iza nas nazdravljamo njemačkim pivom.

DAN TREĆI: OPREZ! NUŽAN PAR UDOBNIH CIPELA (a i poneki euro)

Iz jučerašnjeg poslovnog odijela europskog zastupnika uskačemo u čvrste, udobne cipele turista te krećemo obilazak Strasbourga. Grad u kojem je rođen Marcel Marceau, slavni pantomimičar, u kojem su živjeli i radili Gutenberg i Erazmo Roterdamski, studirao Goethe i skladao Mozart, nikog ne može ostaviti ravnodušnim. Spoj starih ribarskih kuća uz rijeku i moderne arhitekture. Stara jezgra, Grand Ile s prekrasnom katedralom Notre-Dame de Strasbourg. I nije ovaj grad uzalud prozvan Capitale de Noël – prijestolnicom Božića. Gotovo svaka kuća u jezgri, koju je UNESCO kao prvu stavio pod zaštitu 1988. godine, ukrašena je na jedinstven način. Uske uličice s adventskim sajmom: mnogobrone francuske pekare i slastičarnice mame šarenilom poznatih slastica poput macarona, malih šarenih kolačića bogato začinjjenih ružinim laticama, pistacijem i kakaovcem. Adventska čarolija za sva čula. Sklanjam se od gužve u jednu od patisseries. Pijuckam vrući čaj uživajući u trenutku za sjećanje.

DAN ČETVRTI - SVEMU LIJEPOM DODE KRAJ (pri tom ne mislim samo na Wurst)

Spremni za povratak. Još jedan pogled na prekrasan pješački most Mimram u Vrtu dvije obale i krećemo put Augsburga. Ni široki njemački autoput ne može spriječiti nastalu gužvu pa doživljavamo pravu malu putničku avanturu. Nakon dva sata i prevaljenih tek dvadesetak kilometara, skrećemo s autoceste na sporedni put (alpski dio Njemačke prekrasan je), nastavljajući kroz šume i mala naselja. Tako se dolazak u Augsburg pomaknuo, suprotno našem planu, na kasno poslijepodne. Ovo nije moj prvi boravak u ovom gradu (bio sam u posjetu bratu koji je boravio ovdje na studentskoj razmjeni). Valjda zbog božićnog ugođaja, Augsburg mi se čini privlačnijim nego ranije. Glavni je trg prepun ljudi, pogleda uperenih prema zgradi vijećnice, gdje anđeli uz pratnju orgulja otvaraju dane adventskog kalendara. Uz miris cimeta i božićnog punča odlazimo (ja s trećom porcijom bavarskih kobasica u pecivu u ruci!) u autobus. Ispred nas je peterosatna vožnja kući. Prepun dojmova, kanim predložiti društvu oko sebe da do Varaždina nabacimo nekoliko konstruktivnih ideja za koji novi projekt i novo inspirativno iskustvo. Ipak, prijedlog će morati pričekati jer su svi oko mene pozaspali. Mislim na svoje kod kuće, na predstojeće blagdane i božićnu jelku. Na davne trenutke uzbuđenja prije otvaranja božićnih poklona kada bih, upitan što ću biti kad odrastem, bez oklijevanja odgovarao – vozač bagera ili gitarist. Da mi netko ovog trenutka postavi isto pitanje kao nekad, vjerujte mi, nisam siguran ne bih li ispalio - europarlamentarac!

Jakov Sić. 3 raz.
Gospodarska škola Varaždin
mentorica: Spomenka Dragović, prof.